

Uit het WANDO jaarnaal van maart 1969

Uit vroeger dagen XXXV

OVER DE SCHIETBOMEN VAN ST. JORIS

In 1872 is de schuttersvereniging St. Joris te Dorst opgericht. Waarschijnlijk aangestoken door buitenstaanders, leden van oude schuttersgilden, hebben enkele ingezetenen van Dorst de handen ineen geslagen om hier ook deze sport te gaan beoefenen. Er werden enkele buksen, zgn. overladers, aangeschaft en de daarbij behorende kruithoorns. Dat was indertijd een hele uitgave.

De eerste schietbomen stonden bij Koenraads aan de Rijksweg, officieel genoemd "schietbomen met wipvogel". Het laden alleen was een interessante bezigheid, die handigheid en routine vereiste. Op de hoorn stond de maat aangegeven. Met papier werd het kruit aangestopt en weldra klonken de knallen door de lucht.

Rond 1883 werden de bommen overgeplaatst naar Café Jacobs (toen Boomaars).

Dorst 30 juli 1901.
Aan Heren B en W van Oosterhout.

Geven eerbiedig te kennen, de ondergetekenden, bestuursleden van de scherpschuttersvereniging St. Joris te Dorst,

dat het hun verboden geworden is om langer op de schietboom, alhier geplaatst, te schieten,

dat zij aan dat verbod gehoorzaamd hebben,

dat hun gezelschap bijna 30 jaar bestaat, waarvan de laatste 18 jaar de schietboom altijd op dezelfde plaats stond,

dat in de richtingen, waarin de kogels, die misgaan en der schampkogels nergens gebouwd is in al die tijd, behalve de waterleiding en de stoomsteenfabriek, waartussen echter een afstand is van 400 m.,

dat door schampschoten bij alle schietoefeningen gevaar moet bestaan,

dat in de omliggende plaatsen Rijen, Teteringen enz. de boom veelal meer in de kom staat dan hier,

dat zij geen waarde hechten aan de verklaring van de veldwachter De Beer,

dat een kogeltje bij hem zou gevallen zijn en zulks niet gelieven te geloven, ook om de verhouding die er bestaat tussen die persoon en het grootste gedeelte van de bevolking te Dorst,

dat zij nooit een schriftelijke vergunning gehad hebben en

dat zij van het Gemeentebestuur altijd gesteund worden zJn, immers,

dat zij bij gelegenheid van een wedstrijd bij het 25-jarig bestaan van het gezelschap van de Burgemeester Gesher een reguleur mochten ontvangen om te dienen als 1e prijs en van het Edelachtbaar Gemeentebestuur een gratificatie van f 25,- uit de gemeentekas,

dat hun die eer zeker niet te beurt gevallen zou zijn als het gezelschap geen vergunning had om de boom op die plaats te stellen.

Redenen, waarom zij Uw college beleefd verzoeken dat verbod te willen opheffen en hun, daar zij elke 1e en 3e zondag der maand schietoefeningen houden (en het zondag a.s. 1e zondag is) en wijl ze niet kunnen oefenen voor de wedstrijden in naburige gemeenten, waaraan zij dit jaar zullen deelnemen, zo spoedig als zulks mogelijk is en het U behage, weder vergunning te willen verlenen om met schieten voort te gaan.

Het welk doende

De voor Uw vergadering meest dienstwillige dienaren, het Bestuur der vereniging "St.Joris"

J v. Mook, president,
P.Cornelissen, penningmeester,
J. Bergmans secretaris.

Er waren verschillende bezwaarschriften ingediend:

J. Grootens, stoker der waterleiding, beweerde, dat de kogels dikwijls bij zijn woning vielen evenals op de waterleiding. Hij was bang, dat zijn vrouw en kinderen getroffen werden.

Martinus Aertsen, spoorwachter te Dorst, schreef, dat meermalen, wanneer hij 's avonds door de Koestraat kwam, er kogels vielen op de straat tussen de huizen van Embregts en Van Wezel.

A. van Dijk, boswachter bij de Staatsdomeinen, verklaarde in een schrijven, dat hij meermalen als hij op surveillance was, had opgemerkt, dat er kogels vielen op de steenfabriek en de waterleiding te Dorst.

Met de bedevaart te Dorst, de 2e zondag in Mei, was het zo erg, dat, toen hij 's middags van surveillance uit de Seterse hei op weg naar Dorst in de hoeve van landbouwer van Wezel kram, hij onophoudelijk kogels in het hout hoorde vallen, zodat hij een andere weg moest inslaan.

Ook tussen de woningen van Oomen en Van Wezel vielen er dikwijls kogels op de openbare weg. Bovendien was er voor de

woning van De Beer één op de kinderwagen gevallen, waarin een kind zat.

C.A. Waskowsky, machinist van de waterleiding, diende ook zijn bezwaar in, kogels vielen o.a. ook op de filters, dat had hij meermalen geconstateerd.

Franciscus Embregts durfde, als er geschoten werd, zijn koeien niet naar de wei te doen. Voor zijn kinderen was het soms ook gevaarlijk om buitenshuis te spelen.

A. Snoek, had kapotte dakpannen van de kogels en klaagde dat er in de Koestraat soms voor zijn voeten vielen.

A. van Dommelen, voelde zich ook niet veilig als er geschoten werd en vroeg ook de verplaatsing van de schietboom.

Geen bezwaar hadden J. Boomaars, G. Buys, A. van Wezel, J. v. Gestel, A. van Mook, A. v.d. Zanden, W. v. Gool, J. v. Gool, J.W. Pruijboom, A. Rovers, P.v. Mook en A. v. Loon, die allen in de buurt van de schietboom woonden. Deze tekenden een schrijven van 4 augustus en wensten dat de boom op zijn plaats bleef.

Niet getekend hadden de heer A. v.d. Eijnden, pastoor, Frans Oomen, lid van de Raad en A. Snoek. Deze hadden echter gezegd er geen bezwaar in te zien.

1902. Dorst, 17 jan. 1902,

Aan B en W te Oosterhout,

Ingevolge nr. 1 en 2 (XVIII) der wet van 2 juni 1875 en 4 sept. 1896 S 152, verzoekt: de ondergetekende Jacobs J.P, caféhouder te Dorst onder Oosterhout een schietinrichting (met geweer op een schietboom ter hoogte van 20m.) te mogen oprichten op een perceel gelegen ten zuiden van de Rijksweg (Tilburg-Breda), Sektie 511, op een afstand van ruim 50 m van die Rijksweg (in eigendom behorende aan de adressant).

Het plan bestaat om onder goedkeuring van Uw Bestuur steeds in zuidwestelijke richting te schieten, in welke richting zich op een afstand van + 3/4 uur gaans geen huizen bevinden.

Het welk doende, de van Uw college meest dienstwillige dienaar P.J. Jacobs.

Er was een situatietekening bijgevoegd. 7 Februari kwam de toestemming van B en W.

1920.

28 juli. "St. Joris" verzoekt de oprichting van een 2e schietboom. Toegestaan 11 augustus.

1922. augustus.

In Cuyk was een ongeluk met dodelijke afloop voorgevallen, waarbij een jongetje van 5 jaar werd, getroffen door een neervallende kogel, afgeschoten bij de oefeningen aan een schietboom. De provincie stuurde een circulaire aan de Gemeenten, waarop Oosterhout antwoordde, dat de schietboom te Dorst op \pm 100 m. van de Rijksweg stond en het doel was gericht op de bossen en landerijen, gelegen onder de gemeente Ginneken (Bavel), zodat het gevaar voor neervallende kogels tot een minimum werd beperkt. De gebruikte geweren waren Baumont geweren.

Arnold Minjon †